

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

9. juni 2017

Kommissionens meddelelse om midtvejsevalueringen af gennemførelsen af strategien for det digitale indre marked - Et forbundet digitalt indre marked for alle (KOM(2017) 228)

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 10. maj 2017 meddelelsen ”om midtvejsevalueringen af gennemførelsen af strategien for det digitale indre marked - Et forbundet digitalt indre marked for alle” (KOM (2017) 228). Meddelelsen følger op på Kommissionens meddelelse ”En strategi for et digitalt indre marked i EU” fra 2015 (KOM (2015) 192).

I meddelelsen tager Kommissionen bestik af de fremskridt, der er gjort halvvejs i Kommissionens mandatperiode ift. strategien om det digitale indre marked, hvor Kommissionen siden maj 2015 har fremlagt 35 lovgivningsforslag og politiske initiativer. Fokus er nu især på at opnå politisk enighed om alle forslagene med Europa-Parlamentet og Rådet.

I meddelelsen om midtvejsevalueringen har Kommissionen fundet frem til tre hovedområder, hvor der efter Kommissionens vurdering er behov for yderligere indsats fra EU's side: 1) at fremme onlineplatforme som ansvarlige spillere i et retfærdigt internetøkosystem 2) at realisere den europæiske dataøkonomis fulde potentiale, 3) at beskytte Europas aktiver ved at tackle udfordringer på cybersikkerhedsområdet og.

Regeringen lægger vægt på, at de enkelte lovforslag under den digitale indre markeds strategi samt fremtidige initiativer fra Kommissionen skaber gode muligheder for nye digitale forretningsmodeller, gør det lettere for virksomheder at skalere deres forretning i EU og generelt sikrer, at europæisk lovgivning er digitaliseringsklar. Regeringen lægger endvidere vægt på, at der sikres juridisk klarhed og generel sammenhæng på tværs af strategiens lovforslag. Regeringen støtter Kommissionens fokus på cyber- og informationssikkerhed og behovet for at sikre tillid i det digitale indre marked.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 10. maj 2017 meddelelsen ”om midtvejs-evalueringen af gennemførelsen af strategien for det digitale indre marked - Et forbundet digitalt indre marked for alle” (KOM(2017) 228). Meddelelsen er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 12. maj 2017. Meddelelsen kommer som opfølgning på Kommissionens meddelelse ”En strategi for et digitalt indre marked i EU” fra maj 2015, som udstikker Kommissionens strategi for at styrke det digitale indre marked. Kommissionens vision er et digitalt indre marked, hvor varer, personer tjenesteydelser og kapital frit kan bevæge sig på tværs af grænser samt hvor borgere og virksomheder kan udøve onlineaktivitet uanset nationalitet eller bopæl. Kommissionen vurderer, at et stærkere digitalt indre marked kan styrke den europæiske økonomi med op til 415 milliarder euro.

Kommissionen har siden maj 2015 fremlagt 35 lovgivningsforslag og politiske initiativer.¹ Kommissionen fremhæver, at der ved meddelelsens offentliggørelse kun er ét forslag, der er forhandlet færdigt (forslag til forordning om sikring af grænseoverskridende mobile onlineindholdstjenester i det indre marked KOM (2015) 627).

I meddelelsen opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet og medlemsstaterne til at forpligte sig til at prioritere igangværende forhandlinger med henblik på at færdiggøre de væsentligste lovgivningsforslag inden udgangen af 2017. Kommissionen henviser i den forbindelse til en fælles erklæring om lovgivningsmæssige prioriteter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen fra december 2016, hvor parterne forpligter sig til at levere resultater i 2017 på lovgivningsforslag vedrørende reformer af tele- og ophavsretsreglerne, anvendelsen af 700 MHz frekvensbåndet, regler om uberettiget geoblokering ved e-handel, revision af direktiv om audiovisuelle medietjenester samt modernisering af fælles databeskyttelsesregler i EU.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med Kommissionens meddelelse er at gøre status på de fremskridt, der er gjort for implementeringen af de forslag til lovgivning og initiativer, der blev lanceret i Kommissionens meddelelse ”En strategi for et digitalt indre marked i EU” fra 2015.

Desuden foreslår Kommissionen i meddelelsen en ajourføring af sin strategi, således at den kommer til at afspejle nye udfordringer og teknologier, der løbende ændrer forholdene i den digitale økonomi. Kommissionen har således identificeret tre hovedområder, hvor der efter Kommissionens vurdering er behov for yderligere indsats fra EU's side: 1) at fremme on-

---

¹ En oversigt over de 35 initiativer er vedlagt meddelelsen som bilag.

lineplatforme som ansvarlige spillere i et retfærdigt internetøkosystem, 2) at realisere den europæiske dataøkonomis fulde potentiale, og 3) at beskytte Europas aktiver ved at tackle udfordringer på cybersikkerhedsområdet.

Igangværende initiativer

Kommissionen fremhæver følgende initiativer i sin gennemgang af status for strategien for et digitalt indre marked.

I forhold til **forbrugerne** fremhæver Kommissionen aftalen om afskaffelse af roamingafgifter pr. 15. juni 2017, et forslag om portabilitet for onlineindholdstjenester (film, musik, bøger mv.) og endelig forslaget om at fjerne uberettiget geoblokering ved e-handel.

Endnu flere skal have **adgang til hurtige internetforbindelser**. En reform af EU's rammeregulering på teleområdet er igangsat for at understøtte Kommissionens mål om at sikre investeringer til udbygning af den digitale infrastruktur. Reformen skal suppleres med en aftale om anvendelse af 700 MHz frekvensbåndet for trådløse bredbåndsforbindelser, en europæisk bredbåndsfond, et forslag om lokal adgang til internettet (Wi-Fi4EU) og en 5G-handlingsplan.

Mere europæisk **e-handel** adresseres i den digitale indre markedsstrategi med initiativer om regler for digitale aftaler, mere samarbejde mellem forbrugermyndigheder, fokus på økonomiske pakkeleveringstjenester og enklere momsangivelsesprocedurer.

Effektiv håndhævelse skal supplere den digitale innovation med tiltag vedrørende en onlinetvistbilæggelsesordning på forbrugerområdet og vejledning til direktivet om urimelig handelspraksis. Kommissionen er i gang med en evaluering af de gældende regler for håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder ophavsretten.

Strategien viderefører fokus på **beskyttelse af privatlivets fred** og personoplysninger på internettet med et forslag til en revideret e-databeskyttelsesforordning, der skal supplere den generelle databeskyttelsesforordning.

Endelig vil et forslag til revision af direktivet om **audiovisuelle medietjenester** og en modernisering af **ophavsretsreglerne** i det digitale indre marked forbedre vilkårene for at skabe og distribuere indhold online.

Behov for nye initiativer på EU-niveau

Kommissionen finder i meddelelsen behov for at ajourføre strategien for det digitale indre marked i forhold til nye tendenser og udfordringer, f.eks. i forbindelse med onlineplatforme, dataøkonomien samt cyber- og informationssikkerhed.

Onlineplatforme

Kommissionen bemærker, at onlineplatforme har en vigtig rolle på internettet, bl.a. fordi platformene formidler og organiserer adgang til information, indhold og onlinehandel. Som eksempler nævnes søgemaskiner, sociale medier og online markedspladser.

Kommissionen har gennemført en undersøgelse om **handelspraksis** mellem platforme og virksomheder. Undersøgelsen har set på udfordringer vedrørende handelspraksis hos visse onlineplatforme, som er til mulig skade for deres erhvervsbrugere. Kommissionen meddeler, at den vil udarbejde foranstaltninger til at tage hånd om spørgsmål, der vedrører urimelige kontraktbestemmelser og handelspraksisser, der er konstateret i relationerne mellem platforme og virksomheder. Disse foranstaltninger kan ifølge meddelelsen udgøre en retsakt. Dette arbejde vil blive færdiggjort inden udgangen af 2017.

Kommissionen fastslår i meddelelsen, at bekæmpelse af ulovligt indhold online kræver en målrettet indsats fra alle parter. Samtidig skal grundlæggende rettigheder såsom ytringsfriheden sikres, og der skal opfordres til innovation. Kommissionen vil blandt andet undersøge mulige minimumskrav til internetmellemmænds procedurer for **fjernelse af ulovligt indhold** (notice & action) med henblik på at styrke deres effektivitet og samtidig fuldt ud respektere grundlæggende rettigheder. Af meddelelsen fremgår, at Kommissionen vil underbygge arbejdet med vejledning om notice & action-procedurer, om ansvarsregler samt støtte til platforme, der iværksætter frivillige foranstaltninger til fjernelse af ulovligt indhold. De første konkrete resultater af dette arbejde forventes inden udgangen af 2017.

En europæisk dataøkonomi

Af meddelelsen fremgår, at Kommissionen ser et behov for at sikre, at data er tilgængeligt og kan bevæge sig frit inden for det indre marked.

Kommissionen foreslår i meddelelsen at følge et princip om **fri udveksling af data** inden for EU. Princippet vil indebære, at krav til placering af data, der medfører lagring og behandling af ikke-personhenførbare oplysninger inden for specifikke områder, kun vil være berettiget i begrænsede tilfælde, f.eks. af hensyn til den nationale sikkerhed. Kommissionen tilkendegiver derfor, at den inden efteråret 2017 vil udarbejde et lovgivningsforslag om en EU-samarbejdsramme for fri udveksling af data.

Af meddelelsen fremgår endvidere, at Kommissionen er i færd med at vurdere, hvorvidt manglen på klare rammer for **adgang til data** kvæler innovation og vækst, især for SMV'er, og hvorvidt det er nødvendigt med initiativer for at fremme en retfærdig og balanceret dataadgang og dataanvendelse. Det fremgår af meddelelsen, at Kommissionen i foråret 2018, på baggrund af en evaluering af eksisterende lovgivning og en konsekvensanalyse, vil udarbejde et initiativ om adgang til og genanvendelse af offentlige og offentligt finansierede oplysninger samt yderligere undersøge spørgsmålet om adgang til data i privat besiddelse af almen interesse.

Et tredje aspekt, som Kommissionen vil se på, er sikkerheden i systemer, produkter og tjenester, der forbindes via internettet (Tingenes Internet), og herunder virksomhedernes **ansvar for data**. Kommissionen vil også vurdere behovet for at tilpasse det gældende retsgrundlag for at tage hensyn til den teknologiske udvikling (bl.a. robotteknologi, kunstig intelligens og 3D-printning), navnlig med udgangspunkt i det civilretlige ansvar og under hensyntagen til resultaterne af den igangværende evaluering af direktivet om produktansvar og maskindirektivet.

Cyber- og informationssikkerhed

En **EU-strategi for cybersikkerhed** blev vedtaget i 2013. Kommissionen fastslår i meddelelsen, at med et trusselsbillede, der har ændret sig meget siden 2013, er det nødvendigt at tage EU-strategien for cybersikkerhed op til revision. Kommissionen ser endvidere et behov for at gennemgå det mandat og de opgaver, som Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (**ENISA**) har fået tildelt, navnlig agenturets nye rolle i henhold til direktivet om net- og informationssikkerhed. Begge tiltag skal iværksættes inden september 2017.

Endelig vil Kommissionen udvikle en **europæisk it-sikkerhedsramme**, der bl.a. skal fastsætte fælles regler for it-sikkerhedscertificering i EU og undgå fragmentering af markedet. Kommissionen vil derfor udvikle tiltag vedrørende it-sikkerhedsstandarder, -certificering og -mærkning for at gøre IKT-baserede systemer mere sikre.

Andre temaer

Meddelelsen gennemgår også udestående initiativer på en række sektorspecifikke områder, der alle vedrører rammerne for samfundets digitale omstilling. Her kan fremhæves følgende initiativer:

Kommissionen opfordrer blandt andet medlemsstaterne til hurtigt at gennemføre en ny dagsorden for **digitale færdigheder**, navnlig Rådets henstilling om opkvalificeringsforløb for voksne, digitale færdigheder og job.

Styrkelsen af digitale færdigheder skal ske samtidig med, at virksomheder i alle størrelser og industrier begynder at anvende digitale teknologier.

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til fuldt ud at gennemføre strategien for **digitalisering af EU's industri** fra april 2016 og gøre status i begyndelsen af 2018. Kommissionen vil endvidere samarbejde med medlemsstaterne om implementeringen af tiltag vedrørende **test af automatiserede og digitalt forbundne køretøjer**.

Digital sundhed er et tema, som Kommissionen vil tage op i 2017 i en særskilt meddelelse, der blandt andet skal adressere borgernes adgang til elektroniske patientjournaler, e-recepter og forskningsadgang til sundhedsdata mv.

Endelig gør Kommissionen i meddelelsen opmærksom på, at det digitale indre marked spiller en central rolle for EU's plads i den globale økonomi. Derfor vil Kommissionen også søge at indgå internationale samarbejder om bl.a. datasikkerhed, IKT-standarder og cybersikkerhed.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervmæssige konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet eller øvrige konsekvenser for Danmark.

Høring

Erhvervsministeriet har sendt Kommissionens meddelelse i høring med frist 24. maj 2017. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Erhverv, Danske Medier, FTF, og Ingeniørforeningen (IDA).

Danske Medier har ingen bemærkninger til meddelelsens selvstændige indhold, men henviser til bemærkninger i Danske Mediers høringssvar til de konkrete forslag vedrørende det digitale indre marked.

Generelle bemærkninger

FTF og IDA ser overordnet Kommissionens midtvejsevaluering som en positiv anerkendelse af vigtige emner for EU. IDA fremhæver især Kommissionens initiativer for højkvalitets bredbånd til alle i EU, gode rammer for forbrugere og virksomheder i det digitale indre marked og prioritering af databeskyttelse. Dansk Erhverv støtter fortsat overordnet op om strategien for det digitale indre marked. Særligt finder Dansk Erhverv det meget positivt at Kommissionen i midtvejsevalueringen gør det klart, at de vil fremsætte et lovgivningsforslag på free-flow of data inden udgangen af året. Hvad angår e-databeskyttelsesforordningen finder Dansk Erhverv det vigtigere, at reglerne bliver gode end at de bliver vedtaget hurtigt, idet man ikke mener forslaget konsekvenser for erhvervslivet er analyseret tilstrækkeligt.

Ajourføring af strategien for det digitale indre marked

IDA er enig i Kommissionens fremhævelse af tre områder, hvor strategien for det digitale indre marked har behov for ajourføring: 1) at fremme onlineplatforme som ansvarlige spillere i et retfærdigt internetøkosystem; 2) at realisere den europæiske dataøkonomis fulde potentiale; og 3) at beskytte Europas aktiver ved at tackle udfordringer på cybersikkerhedsområdet. I forhold til udviklingen af en dataøkonomi fremhæver IDA potentialet i, at ikke-personhenførbare data kan udveksles på tværs af EU samt behov for god datakvalitet og standarder for interoperabilitet mellem datasystemer. Dansk Erhverv bemærker, at spørgsmålene vedrørende platforme og en europæisk dataøkonomi er meget vigtige emner med gennemgribende konsekvenser for erhvervslivet, og hvor der ikke bør foretages forhastede eller ikke-underbyggede indgreb. Hvad angår cybersikkerhed er Dansk Erhverv enige i, at det er et vigtigt emne, og at der er behov for en opdatering af strategien fra 2013.

Digital transformation

FTF og IDA fremhæver i sine høringssvar meddelelsens fokus på at udvikle digitale færdigheder, og FTF lægger vægt på at sikre, at fordelene ved den digitale transformation udbredes til alle borgere. Både IDA og FTF savner i den forbindelse mere fokus i meddelelsen på den offentlige sektors rolle i forhold til at gå forrest i den digitale transformation og understøtte digitalisering i den private sektor.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til selve meddelelsen.

Der er generelt bred opbakning blandt medlemsstaterne til Kommissionens overordnede ambitioner om at styrke det digitale indre marked. I Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2017 opfordres der til, at strategien færdiggøres og gennemføres inden udgangen af 2018.

Danmark har sammen med 14 andre lande afsendt et brev forud for midtvejsevalueringen af strategien for at minde om, at europæiske tiltag på det digitale område skal skabe et reelt digitalt indre marked og undgå at skabe øget fragmentering.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for, at det digitale indre marked generelt bør kendetegnes ved åbenhed over for digital innovation og konkurrence, hvorved der bør være fokus på at sikre lave adgangsbarrierer for nye digitale virksomheder samt på at undgå protektionistiske tiltag. Endvidere bør det sikres, at der ikke indføres unødige byrder for erhvervslivet eller det offentlige i forbindelse med bestræbelserne på at fremme det digitale indre marked.

Regeringen mener endvidere, at der bør sættes fokus på at skabe gode muligheder for nye digitale forretningsmodeller, og at det gøres lettere for virksomheder at skalere deres forretning i EU. Regeringen hilser i den forbindelse Kommissionens meddelelse om midtvejsevalueringen af den digitale indre markeds-strategi velkommen.

Det er overordnet regeringens vurdering, at det er lykkedes for Kommissionen at fremsætte initiativer på alle de områder under den digitale indre markeds-strategi, som blev identificeret i 2015.

Til gengæld er det regeringens vurdering, at der mangler en overordnet sammenhæng mellem de forskellige lovforslag, der er blevet præsenteret. I en række lovforslag mangler der således afklaring af, hvordan de fremsatte forslag relaterer sig til andre lovforslag under strategien eller til øvrig gældende lovgivning. Regeringen lægger derfor vægt på, at der sikres juridisk klarhed og generel sammenhæng på tværs af strategiens lovforslag.

Det er endvidere regeringens vurdering, at de initiativer, som Kommissionen allerede har fremsat, ikke i tilstrækkelig grad adresserer behovet for at sikre lave adgangsbarrierer for nye digitale virksomheder eller undgå unødige byrder for erhvervslivet generelt eller i det offentlige. Derfor lægger regeringen vægt på, at de enkelte lovforslag under strategien samt fremtidige initiativer fra Kommissionen skaber gode muligheder for nye digitale forretningsmodeller, gør det lettere for virksomheder at skalere deres forretning i EU og generelt sikrer, at europæisk lovgivning er digitaliseringsklar.

Regeringens overordnede holdning vil også blive afspejlet i regeringens holdning til de kommende initiativer om online-platforme, dataøkonomi samt cyber- og informationssikkerhed.

I forhold til onlineplatforme og spørgsmålet om urimelige kontraktbestemmelser eller handelspraksisser i relationerne mellem platforme og virksomheder, er det ikke regeringens umiddelbare opfattelse, at der er konkurrenceproblemer relateret til onlineplatforme, som ikke kan håndteres af konkurrencemyndighederne. Problemstillinger med ulige vilkår og forretningsbetingelser bør så vidt muligt løses ved at lempe reguleringen for andre aktører frem for at udvide den til onlineplatforme.

Regeringen støtter Kommissionens undersøgelse af muligheden for mere ensartet anvendelse af reglerne om procedurer for notificering og nedtagning af ulovligt indhold baseret på retspraksis fra EU-Domstolen. Disse regler følger af e-handelsdirektivet. Bestemmelsen i e-handelsdirektivet om, at internetmellemmænd ikke er forpligtede til at monitorere deres sider, bør i udgangspunktet opretholdes.

Regeringen støtter Kommissionens intentioner om at fremsætte et lovforslag i efteråret 2017, der på europæisk niveau gør op med uberettigede nationale begrænsninger på placeringen af data. Regeringen vil arbejde for, at lovforslaget ikke gøres unødigt kompleks, og at der findes løsninger for myndigheders adgang til data, der ikke sætter unødige hindringer op for virksomhedernes mulighed for at udveksle data på tværs af grænserne.

Regeringen arbejder for, at EU-lovgivning om bl.a. dataopbevaring, portabilitet og ejerskab af data skal gøres fremtidssikker, så den ikke skaber uberettigede barrierer for udvikling og indførelse af nye, innovative data-drevne teknologier. Regeringen lægger i forlængelse heraf vægt på, at der udføres grundige undersøgelser af de reguleringsmæssige spørgsmål vedrørende data, så man ikke indfører lovgivning, der risikerer at medføre utilsigtede konsekvenser for innovation og konkurrence.

Regeringen støtter Kommissionens fokus på cyber- og informationssikkerhed og behovet for at sikre tillid i det digitale indre marked. I forhold til Kommissionens forslag om at udarbejde foranstaltninger for it-sikkerhedsstandarder, certificering- og mærkningsordninger, er det regeringens holdning, at man bør bruge fælles, åbne europæiske standarder og certificeringsordninger.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.